

Готична архітектура

Поняття «Готика»

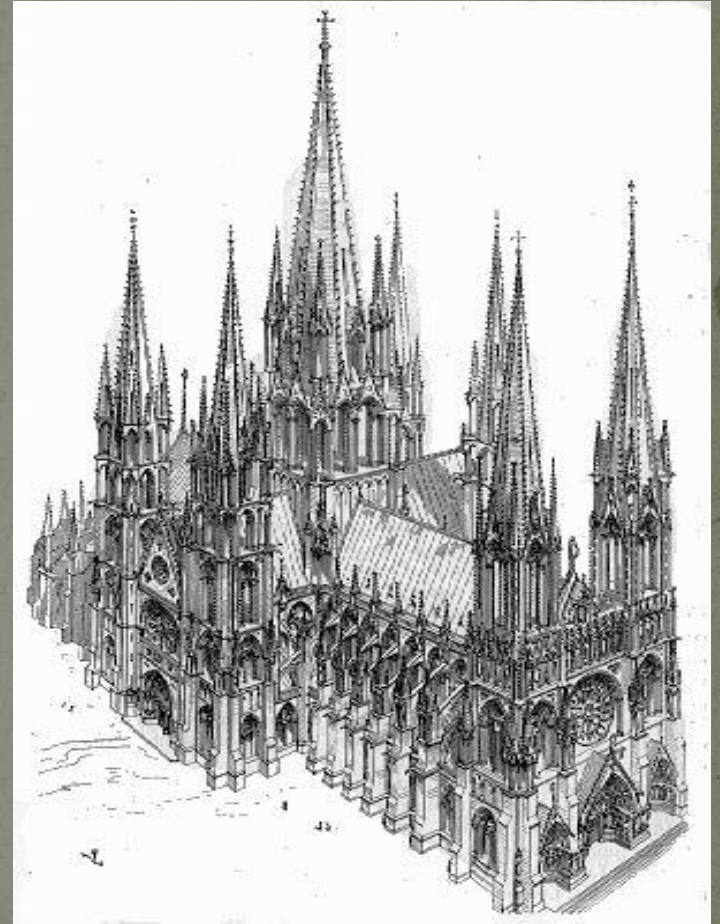
- *Готика — художній стиль, що був завершальним етапом у розвитку середньовічної культури країн Західної Європи (між серединами XII і XVI століть). Термін «Готика» введений в епоху Відродження, як зневажливе позначення всього середньовічного мистецтва, що вважалося «варварським».*

Походження

- Готика зародилася в Північній частині Франції (Іль-де-Франс) у середині XII ст. і досягла розквіту в першій половині XIII ст. Первісна назва готичної архітектури — Opus Francigenum. Термін «готика» — пізнього походження, але саме він закріпився в літературі і мистецтвознавстві.
- Готика розвивалася в країнах, де панувала католицька церква, і під її егідою феодально-церковні основи зберігалися в ідеології та культурі епохи Готики. Готичне мистецтво залишалося переважно культовим за призначенням і релігійним за тематикою.

Особливості

- Алегоричний тип відображення.
- Спрямування споруд вгору.
- Каркасна система.
- Стрілчасті шпилі.
- Вітражі.
- Аркове склепіння.
- Багатоскульптурне оздоблення.

- Розвиток мистецтва готики, окрім архітектури, відбивав і кардинальні зміни в структурі середньовічного суспільства. Інтенсивно розвивалися містобудування і цивільна архітектура, переважно замкова та фортифікаційна. Міські архітектурні ансамблі західноєвропейських країн включали культові і світські будинки, фортеці, мости, колодязі.

Готика Англії

- Готика Англії виникла дуже рано (наприкінці XII ст.) й існувала до XVI ст. Собори «розпластані» по горизонталі, розтягнуті у ширину, є наявність безлічі прибудов.
Домінанта собору — величезна вежа на середхресті.

Приклади

- Собор Вестмінстерського абатства в Лондоні.
- Кентерберійський собор (головний в Англії).
- Собор у Солсбері(ранній період готики).

Готика Польщі

- Готичний стиль поширився у Польщі протягом XIV–XV ст. На півдні, в районі Кракова, домінувала готика французького типу. Німецька готика поширилася на Заході й Півночі Польщі. Значне поширення готичного мистецтва мало в містах німецьких колоністів. Із середини XIV ст. значного розвитку у Польщі набуло різьбярство. До наших часів збереглося кілька гарних зразків різьблених дерев'яних вітарів.

Приклади

- Собор Покрова Богородиці.
- Кафедральний собор Іоана Хрестителя
- Собор Святих Станіслава та Вацлава.

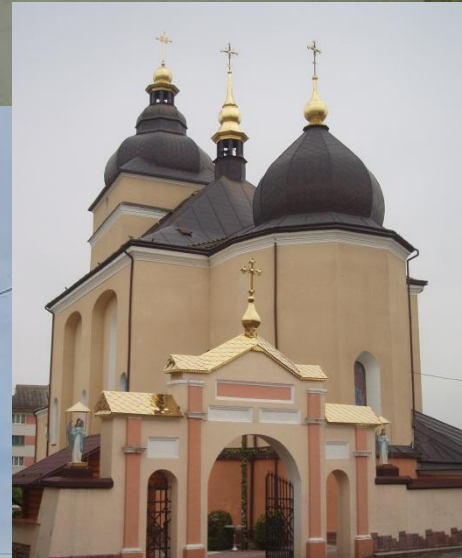

Готика України

- Один з найцікавіших періодів історії архітектури України — кінець XIV — перша половина XV століття. Розквіт катедральної готики в Україні припадає на часи правління короля Владислава II Ягайла (1386–1434). Хоча готичні храми здебільшого будувались католиками, це вплинуло і на українське храмовбудування того часу. На Закарпатті готичні споруди будувались угорською церковною владою.

Приклади

- Церква Різдва Пресвятої Богородиці в Рогатині.
- Церква Св. Єлизавети в Хусті.
- Костел Святого Миколая в Києві.

Готика Іспанії

- У XIII — першій половині XV ст. в Іспанії, як і у всій Західній Європі, формується готичний стиль. Іспанська готика нерідко запозичує мавританські риси. Особливе художнє явище в Іспанії-так званий стиль «мудехар», що сформувався злиттям в архітектурі елементів готики (а пізніше — Ренесансу) з мавританською спадщиною.

Приклади

- Кафедральний собор в Толедо.
- Севільський собор.
- Собор Санта Марія де ла Седе.

Готичний стиль наприкінці XIV століття

- У XIV столітті бурхливий розвиток європейських міст стимулював демократизацію готики, її застосування в позакультовій архітектурі. Протягом подальшої (від XIV ст.) історії ставлення до готики було неоднозначне. Приблизно до середини XVIII століття готика асоціювалася з «варварським мистецтвом», але значення готики в історії європейської культури було підкреслено й у 19-20 століттях появою неоготичних тенденцій у мистецтві багатьох країн Європи

Пізня готика

- У пізньоготичній німецькій скульптурі багато патетики, з'являються манірність, претензійність, надмірна витонченість, поєднання релігійної екзальтації з жорстокою натуралістичністю. Культура середньовіччя, висунула нове коло ідей та образів, нові естетичні ідеали, нові художні прийоми. Надихаючись духом християнства, мистецтво цього часу глибоко проникло у внутрішній світ людини. Інтерес мистецтва середньовіччя до духовності був величезним. Мислителі й художники цієї пори так само, як і в античності, прагнули гармонії, міркували про розумне влаштування світу. Але виражали це специфічно, абстрактнішою мовою.

